

غناي آموزه مهدويت با واکاوي اندیشه امام خميني(ره)

درآستانه سالروز ارتحال جانسوز بنيانگذار جمهوری اسلامی ایران حضرت امام خميني(ره) و يادبود شهدای قیام 15 خرداد ویژه برنامه «عصر روح الله» با موضوع اندیشه‌های مهدوی امام خميني(ره) و مقام معظم رهبری از رادیو معارف پخش می‌شود.

درآستانه سالروز ارتحال جانسوز بنيانگذار جمهوری اسلامی ایران حضرت امام خميني(ره) و يادبود شهدای قیام 15 خرداد ویژه برنامه «عصر روح الله» با موضوع اندیشه‌های مهدوی امام خميني(ره) و مقام معظم رهبری از رادیو معارف پخش می‌شود. «اولین ضرورت واکاوی اندیشه مهدویت به جایگاه اندیشه مهدویت در سامانه اعتقادی ما مسلمانان و شیعیان برمی‌گردد، چرا که به اعتقاد شیعیان در بین همه نسخه‌های موعود باوری فقط یک مدل است و آن هم بایستی امام باشد. با نگاهی به گونه‌های مختلف موعود باوری در یهودیت و مسیحیت و حتی اهل سنت، مهدی شیعه باید لزوماً امام باشد و باید متولد شده باشد. در بین مدل‌های موعودباوری در اسلام مهدی متولد شده و تبار مهدی مشخص و معین است، در مقابل در مهدویت نوعی مهدویت آرمان و آرزویی بیش نیست.

بنابراین واکاوی این اندیشه ضرورت زیادی پیدا می‌کند زیرا ما معتقدیم مهدی، تنها منجی و موعودی است که امام است، درحالی که اهل سنت معتقد است، مهدی خلیفه آخرالزمان است و لزومی ندارد، متولد شده باشد. این اختلاف میان اهل سنت و شیعه باعث شده تا نوع نگاه به روایات متفاوت باشد. در روایتی از پیامبر اسلام(ص) آمده است که مهدی در هنگام ظهور مقتدای مسیح در نماز است، بنابراین تبیین این روایت از سوی پیامبر(ص) این است که مهدی امام است، پیامبر(ص) مبحث مهدویت را در سامانه اعتقادی ولایت و امامت تبیین و مهدی را در راستای خلفای اثنی عشری بیان کرده است.

در این راستا منتظران در مقابل منجی وظیفه دارند آنها باید معرفت داشته باشند. در این خصوص در روایتی از پیامبر(ص) آمده که اگر کسی امام زمان(ع) خود را شناسد، به مرگ جاهلی می‌میرد. از این حدیث درمی‌یابیم که مراد پیامبر(ص) شناخت ظاهری نبود، اگرچه لازم است ولی کافی نیست. چون ممکن است کسی دشمن باشد ولی امام عصر(ع) را بیشتر بشناسد. بسیاری از دشمنان امامان را بیشتر از ما می‌شناختند، در روزگاری که ما زندگی می‌کنیم، هستند کسانی که دشمن امام هستند ولی او را می‌شناسند؛ در دانشگاه‌های معتبر دنیا کرسی‌های مهدی شناسی داریم.

در این حدیث شناخت حقیقی و معرفت به امام مورد نظر پیامبر(ص) است، مهدی باوری که منجر به مهدی باوری باشد، به عنوان مثال سبک زندگی مبتنی بر رضایت امام باشد، تسلیم امر امام باشم و آرمان زندگی من رضایت امام باشد، بنابراین از مهمترین ضرورت‌های طرح مباحث مهدویت این است که زندگی من مورد رضایت امام باشد.

در بحث موعود باوری دروازه‌ای از بحث‌های کلان اعتقادی باز می‌شود، مبنی بر اینکه امام ناظر بر اعمال ماست و این بزرگترین مکانیسم خودکنترلی برای شیعیان است، به شرط اینکه باور به مهدی داشته باشند.

تبیین اندیشه امام خميني(ره) پیرامون اندیشه مهدویت باززمانی جایگاه آموزه مهدویت در دین اسلام است. چون ما شیعه هستیم، باور به زنده بودن و امام بودن مهدی داریم و این جایگاهی است که مهدویت به عنوان اصالت دارد.

در مساله مهدویت حیطة مخاطبین فرامذهبی است. همچنین در واکاوی اندیشه مهدویت باور به نجات فطری وجود دارد و همه انسان‌ها نجات باورند. بنابراین مهدویت نسخه نجاتی است که خدای متعال برای بشریت پیچیده است، حتی آموزه مهدویت برای کسانی که اعتقاد به خدا ندارند، این قابلیت و ظرفیت را دارد. اینکه به عنوان نسخه نجات مطرح شود.

از ویژگی‌های منحصر به فرد آموزه مهدویت امامت، زنده بودن، جهان شمول بودن دستاوردهای عصر ظهور است، اسلام حضرت مهدی(ع)، اسلامی فراقومی است زیرا حضرت منجی عالم بشریت هستند و حتی برای یهودیان کارکردهای کیهانی حکومت جهانی دارند.

در واکاوی اندیشه مهدویت، پیشتازی رقبا در عرصه موعودباوری مطرح می‌شود، متأسفانه ما رویکردی سطحی، عاطفی و حداقلی به این آموزه داریم، درحالی که رقبا رویکردی تمدنی و راهبردی به این آموزه دارند به عنوان مثال بر اساس این آموزه کشوری را اشغال می‌کنند صهیونیسم فلسطین را به همین خاطر اشغال کرد.

رقبای دینی ما به این آموزه رویکرد تمدنی و راهبردی دارند و براساس آن راهبرد آینده بشریت را می‌نویسند و می‌گویند ما آینده را پیش بینی نمی‌کنیم آینده را

می‌سازیم، یکی از نسخه‌های آینده پژوهی در غرب مطالعات منجی باوری و آخرت گرایی است ولی ما در مقابل رویکردی سطحی، عاطفی و حداقلی داریم. اگر اندیشه را پیرامون آموزه مهدویت واکاوی می‌کنیم مانند اندیشه امام خمینی در این

خصوص در صددیم پی بیریم به قوت و غنای این آموزه؛

چراکه کاستی ما در حوزه مطالعات دینی این است که کمتر بن مایه های فکری اندیشه ها را پیرامون آموزه مهدویت واکاوی می کنیم. این در حالی است که هنوز به درستی تمایزات و شاخصه های فکری امام خمینی(ره) با علامه طباطبائی، شهید مطهری و مقام معظم رهبری در آموزه مهدویت تبیین نشده، زیرا یکی از شاخصه های رویکرد تمدنی و راهبردی واکاوی اندیشه ها پیرامون مهدویت است. نکته پایانی اقتضائات روزگار جدید و فهم پذیری جنبه جهانی آموزه مهدویت و توجه رسانه ها به این عرصه است در روایات آمده که در حکومت جهانی صدای حضرت در همه جا شنیده می شود یا یاران به راحتی در همه جا حرکت می کنند، در گذشته این روایات چون دهکده جهانی تشکیل نشده بود جنبه جهانی برای مخاطب قابل فهم نبود و ممکن بود حمل بر معجزه شود اما اقتضائات روزگار جدید، حکومت جهانی را برای همه فهم پذیر کرده، این باور فهم پذیر شده که یک نفر می تواند در همه جهان حکومت کند.

یکی از رسالت های رسانه دینی تبیین ظرفیت های حکومت جهانی و ابطال نسخه های کاذبی که بشر به آن عمل می کند، است مانند جهانی سازی و نظم نوین جهانی و تبیین نسخه صادقی که بعد از ظهور اتفاق می افتد و آن، حکومت جهانی است.

منبع: شبستان